

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní žalobce: **M. K.**, adresa pro doručování:, zast. Mgr. Lukášem Míšou, advokátem se sídlem Martinkova 854/5, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2015, č. j. MPSV-UM/2271/15/4S-VYK, sp. zn. SZ/214/2015/4S-VYK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 8. 4. 2015, č. j. MPSV-UM/2271/15/4S-VYK, sp. zn. SZ/214/2015/4S-VYK **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Účastníkům **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- III. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů právního zástupce žalobce Mgr. Lukáše Míši, advokáta se sídlem Martinkova 854/5, 602 00 Brno, **se u r č u j e** částkou 7.865 Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 4. 2015, č. j. MPSV-UM/2271/15/4S-VYK, sp. zn. SZ/214/2015/4S-VYK bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajská pobočka v, kontaktní pracoviště Třebíč ze dne 30. 1. 2015, č. j. 4860/2015/TRE (dále též „úřad práce“), jímž nebyla přiznána žalobci dávka mimořádné okamžité pomoci na

úhradu jednorázového výdaje spojeného s náklady na dopravu k soudům ČR, na poštovné a náklady na tisk a kopírování dokumentů zasílaných úřadům, institucím a soudům ČR s odůvodněním, že se v daném případě nejedná o jednorázový, nahodilý výdaj a účelem mimořádné okamžité pomoci není hrazení dlouhodobě se opakujících nákladů souvisejících se soudními spory jmenovaného.

Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce dne 23. 6. 2015 blanketní žalobu s tím, že je krácen na svých právech a zároveň požádal o ustanovení zástupce pro řízení. Na výzvu soudu ze dne 29. 6. 2015, o doplnění žaloby v blíže specifikovaném rozsahu, požádal v podání ze dne 20. 7. 2015 a v podání ze dne 21. 8. 2015 shodného obsahu o poskytnutí nové náhradní lhůty pro doplnění žaloby. Dne 11. 9. 2015 bylo doručeno zdejšímu soudu doplnění žaloby, v němž poukázal na nevyřešenou bytovou otázku s tím, že dříve přebýval v dřevěné chatrči bez elektrické energie, vody a WC, což se odrazilo na zhoršení zdravotního stavu s trvalými následky. Měsíční výdaje na domácnost, tj. výši nájemného poplatku za užívání bytu nebyl schopen vyčíslit, neboť bydlí různě (střídavě nepravidelně u známých přátel, v poskytnutém vypůjčeném vozidle). Nemá žádné smlouvy o stavebním spoření, pojištění, připojištění a jiné pravidelné platby. Náklady na jídlo a ošacení nebyl schopen vyčíslit, neboť mu pomáhají různé osoby. Jeho zdravotní stav je neuspokojivý, trpí těžkou poruchou statiky a dynamiky páteře s omezenou hybností páteře a tělesného aparátu, s totálním selháním imunitního systému a s poruchou zažívacího traktu. Je rozvedený, žije sám, nedisponuje žádným bankovním účtem, několik let je veden jako uchazeč o zaměstnání. Bez stálého bydlení je téměř více jak 7 let. Je zcela bez finančních prostředků.

Usnesením tohoto soudu ze dne 28. 1. 2016, č. j. 22 A 38/2015-32 byla žaloba odmítnuta. Na základě kasační stížnosti žalobce rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2016, č. j. 8 As 27/2016-62 (dále též „NSS“) citované usnesení bylo zrušeno a věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení. NSS vyslovil právní názor, že za předpokladu včasnosti žaloby byla vada tvrzená krajským soudem a spočívající v absenci žalobních bodů v době vydání napadeného usnesení odstranitelná, neboť žalobce spojil žalobu s žádostí o ustanovení zástupce, v jejímž důsledku přestala lhůta pro podání žaloby běžet až do právní moci rozhodnutí o ustanovení zástupce. Krajský soud však dosud takové rozhodnutí nevydal. Pokud lhůta pro podání žaloby dosud marně neuplynula, nelze uzavřít, že žaloba neobsahuje žádné žalobní body a tento nedostatek již nelze odstranit. Nebylo totiž vyloučeno, že žalobní body budou doplněny do právní moci rozhodnutí o ustanovení zástupce. Žalobce v dalším řízení před zdejším soudem bude zastoupen advokátem, kterého mu Nejvyšší správní soud ustanovil, tj. Mgr. Lukášem Míšou, advokátem se sídlem Martinkova 854/5, 602 00 Brno.

Žalovaný se k žalobě a k jejímu doplnění podáním žalobce dne 11. 9. 2015 vyjádřil dne 17. 5. 2017. Popsal genezi vývoje postupu správního orgánu, kdy řízení žalobce bylo zahájeno na základě jeho žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc podanou dne 26. 6. 2014. Protože v žádosti neuvedl místo skutečného pobytu, byl vyzván přípisem ze dne 4. 7. 2014 a 1. 9. 2014 k uvedení adresy a místa skutečného bydliště. Tyto skutečnosti však v průběhu prvostupňového správního řízení nesdělil. V podání ze dne 30. 7. 2014 a 13. 8. 2014 pouze neurčitě uvedl, že v současné době přebývá ve vypůjčeném vozidle. Zpravidla se zdržuje v blízkosti silnice č. nebo čerpacích stanic pohonných hmot na této trase. Úřad práce tak nemohl prošetřit, kde se žalobce nachází nebo na jakém místě se ve vypůjčeném autě zdržuje, popř. prošetřit, z jakých prostředků hradí náklady na provoz osobního automobilu. Nemohl tak posoudit celkové sociální a majetkové poměry jmenovaného. V odvolání žádal, aby byl v dostatečně přiměřené lhůtě vyzván k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a byla

mu poskytnuta dostatečná lhůta k nahlédnutí do spisu žalovaného. K tomu žalovaný uvedl, že v průběhu odvolacího řízení nebyl spis úřadu práce doplňován. Žalovaný postupoval v souladu s § 81 odst. 1 správního řádu. Nebyl-li žalobce vyrozuměn dle § 36 odst. 3 správního řádu, o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, navrhopat důkazy či činit jiné návrhy, pak pouze z důvodů, že po celou dobu správního řízení až do vydání rozhodnutí tak mohl učinit. Navíc v daném případě spis obsahuje pouze podklady předložené žalobcem. Namítá-li žalobce, že si nebyl dlouhodobě schopen zajistit právní zastoupení, na což ve svých podáních upozorňoval, žalovaný uvedl, že i z dalších odvolacích řízení je zřejmé, že žalobce vždy shodně v odvolání uváděl, že je možné ve věci rozhodnout až poté, co si vyhledá právního zástupce, který se seznámí se spisem. Právního zástupce si však nikdy nevyhledal. Jelikož žalovaný je při vydávání rozhodnutí vázán lhůtami vymezenými v § 71 správního řádu, je povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu.

Žalovaný neshledal proto důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba jako nedůvodná byla zamítnuta. Dne 14. 9. 2017 bylo doručeno žalovanému i doplnění žaloby právním zástupcem žalobce.

Ve správním spise se nachází žádost žalobce o mimořádnou okamžitou pomoc podanou dne 26. 6. 2014, výzva ze dne 4. 7. 2014, kterou byl jmenovaný vyzván k doplnění a doložení údajů k předmětné žádosti podané dne 23. 6. 2014, sice uvedení místa a adresy skutečného pobytu. Dne 4. 7. 2014 vydal správní orgán I. stupně usnesení o přerušení řízení, č. j. 37851/2014/TRE z důvodů absence rozhodných skutečností pro stanovení nároku na dávku. Dne 3. 7. 2014 zaslal žalobce doplnění předmětné žádosti, v níž uvedl, že je od roku 2008 veden na Úřadu práce v jako uchazeč o zaměstnání. Od roku 2007 je bez trvalého sociálního zázemí, bez jakýchkoliv finančních prostředků, uplatňované dávky sociální péče mu přiznány nebyly, proto otázku bydlení řešil různorodě, přebýval ve vypůjčeném vozidle, v pronajaté garáži, čímž došlo i ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Dne 13. 8. 2014 bylo zasláno správnímu orgánu I. stupně podání žalobce vztahující se k žádosti o provedení místního šetření o jeho současném pobytu pro splnění podmínky k vyplacení dávky mimořádné okamžité pomoci, v němž uvedl, že je v současnosti osobou bez přístřeší, pobývá ve vypůjčeném vozidle na místech dle potřeby a nutnosti, kde právě zastaví, jedná se zpravidla o místa lesů, v blízkosti silnice č. či čerpacích stanic pohonných hmot na této trase i jiných silnic, k tomuto přebývání (pobytu) byl donucen úřadem práce a také z důvodů nedostatku finančních prostředků dlouhodobé insolvence. Dne 15. 8. 2014 vydal úřad práce v pořadí druhou výzvu adresovanou žalobci za účelem doplnění a doložení místa a adresy jeho skutečného pobytu. Následně dne 18. 8. 2014 vydal úřad práce oznámení o zahájení z moci úřední správního řízení v předmětné věci s poučením dle § 36 odst. 3 správního řádu. Dne 9. 9. 2014 podal žalobce „žádost o poskytnutí nové náhradní lhůty v doručeném oznámení ze dne 18. 8. 2014, č. j. 45594/2014/TRE a doplnění výzvy č. 2 ze dne 15. 8. 2014 o dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje podané dne 23. 6. 2014“, která obsahově byla totožná s jeho přípisem „doplnění žádosti...“ doručené správnímu orgánu I. stupně dne 13. 8. 2014. Dne 19. 9. 2014 vydal úřad práce vyrozumění účastníka správního řízení, v němž mu sdělil, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí ve věci žádosti o přiznání dávky. Usnesením ze dne 19. 9. 2014, č. j. 45594/2014/TRE, sp. zn. UP/139525/2014/HN úřad práce nevyhověl žalobci ve věci poskytnutí nové náhradní lhůty v doručeném oznámení ze dne 18. 8. 2014 a lhůtu neprodloužil. Proti usnesení podal žalobce odvolání, o němž rozhodl žalovaný dne 15. 12. 2014, č. j. MPSV-UM/7425/14/4S-VYK, sp. zn. SZ/821/2014/4S-VYK, a to tak, že usnesení zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k novému projednání s odůvodněním, že napadené usnesení bylo vydáno v rozporu s ust. § 76

odst. 1 a § 39 odst. 2 správního řádu. Poté úřad práce vázán právním názorem žalovaného vydal dne 29. 1. 2015 pod č. j. 4822/2015/TRE sdělení, jímž nebylo vyhověno přerušení řízení.

Dne 30. 1. 2015 bylo vydáno ve věci žádosti o dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje rozhodnutí č. j. 4860/2015/TRE, sp. zn. UP/139525/2014/HN, jímž předmětná dávka nebyla žalobci přiznána, neboť na výzvu správního orgánu ze dne 4. 7. 2014 nesdělil místo či adresu, kde přebývá nebo se zdržuje. Žalobce podal blanketní odvolání, v němž zároveň žádal o ustanovení právního zástupce. Odvolání bylo předloženo žalovanému, který o něm rozhodl dne 8. 4. 2015, č. j. MPSV-UM/2271/15/4S-VYK, sp. zn. SZ/214/2015/4S-VYK, rozhodnutí je předmětem soudního přezkumu.

Soudní jednání ve věci se konalo dne 19. 10. 2017. Žalobce se k jednání nedostavil, jeho neúčast byla řádně omluvena přítomným právním zástupcem. Žalovaný neúčast při jednání omluvil písemně dne 17. 10. 2017, nenavrhoval odročení jednání. Z vyjádření právního zástupce žalobce vyplynulo, že správní orgány pochybily v dané věci, žalobce proto trval na námitkách vadných právních závěrů i námitkách nesprávného procesního postupu ve správním řízení. Žádost o přiznání mimořádné okamžité pomoci k úhradě nezbytného jednorázového výdaje podal z důvodu zhoršujícího se zdravotního stavu a sociálních poměrů. Měl za to, že správní orgány pochybily a nedostatečně se věnovaly jeho žádosti. Opakovaně byl vyzván ke sdělení bližších skutečností týkajících se jeho místa a adresy skutečného pobytu, což však také učinil. Avšak i přesto byla jeho žádost zamítnuta. Nadto právní zástupce žalobce upozornil, že nebyl v řízení dodržen ani správný správní postup. Navrhl proto zrušení rozhodnutí obou správních orgánů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Právní posouzení:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud přezkoumal obě napadená správní rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jejich vydání, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Soud při svém rozhodování vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

Přednostně se zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.

K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastníkovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*

Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011-170 všechny rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: *„K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb.n.u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena.“* Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: *„Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“* V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že *„... je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“*. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka

považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, www.nssoud.cz). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007-34 (dostupný na www.nssoud.cz), bylo vysloveno, že „... je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „... je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

Důvod, pro který krajský soud v předmětné věci zrušil napadené rozhodnutí, je dán nezákonným postupem správního orgánu, jímž argumentoval i žalobce.

Podle § 69 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů řízení o přiznání dávky se zahajuje na základě písemné žádosti osoby, není-li dále stanoveno jinak (§ 70), podané příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

Správní řízení je možné zahájit na žádost nebo z moci úřední. Ze zvláštních zákonů vyplývá, zda zahájení řízení je v rukou účastníka řízení, vychází-li se tedy ze zásady dispoziční, nebo zda jej zahajuje správní orgán na základě zásady oficiality. V případě § 69 se jedná pouze o řízení zahajované na žádost, tedy řízení o žádosti. Žádost vyjadřuje aktivní přístup účastníka k řízení. Pro zahájení řízení o žádosti je rozhodující časový okamžik, kdy byla **žádost doručena** orgánu, který je věcně a místně příslušný. V daném případě žádost o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje sepsaná dne 22. 6. 2014, podal žalobce dne 26. 6. 2014 na Úřadu práce ČR, krajské pobočky v, což úřad práce potvrdil v opakovaných výzvách (ze dne 4. 7. 2014 a 15. 8. 2014) adresovaných žalobci za účelem doplnění a doložení požadovaných údajů (uvedení místa a adresy jeho skutečného pobytu), v usnesení o zahájení správního řízení z moci úřední ze dne 18. 8. 2014, rozhodnutí úřadu práce ze dne 30. 1. 2015, písemného vyjádření žalovaného ze dne 17. 5. 2017 i rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2015. Žádost o zahájení řízení je nutné

považovat za podání ve smyslu § 37 správního řádu. V případě žalobce uvedená žádost podaná na předepsaném tiskopisu obsahuje vyplněné údaje o jeho stavu (rozvedený), uvedení trvalého pobytu na adrese, doručovací adresa na adrese Městský úřad,, skutečný pobyt „různě jinde i dle nájemní smlouvy“.

Z § 45 odst. 2 správního řádu vyplývá, že nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64). Výzva k odstranění vad tedy může být správním orgánem podána teprve poté, co mu byla doručena předmětná žádost. V nyní projednávané věci je zřejmo, že po podání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc úřad práce vyzval žalobce výzvou ze dne 4. 7. 2014 k doplnění a doložení požadovaných údajů, tj. upřesnění místa a adresy jeho skutečného pobytu. Následně poté téhož dne vydal usnesení o přerušení řízení ve věci uvedené žádosti z důvodů absence popisovaných rozhodných skutečností. Výzva, v pořadí druhá, téhož obsahu, byla vydána dne 15. 8. 2014. Pochybení v postupu správního orgánu I. stupně soud shledal v té skutečnosti, že poté, co výzvou ze dne 4. 7. 2014 byl žalobce vyzván k upřesnění svého skutečného pobytu, reagoval jmenovaný podáním ze dne 30. 6. 2014, následně poté i dne 12. 8. a 7. 9. 2014, kdy vždy popsal pravdivě okolnosti ohledně místa svého aktuálního skutečného pobytu, jak uvádí (citace): „*musím přebývat různě jinde ve vypůjčeném vozidle*“. V podání ze dne 7. 9. 2014 dále ještě upřesnil, že (citace): „*přebýval jsem ve vypůjčeném vozidle na místech dle potřeby a nutnosti, kde právě zastavím, tedy kde následující den potřebuji vyřídit záležitosti úřadů, jednání se zpravidla o místa lesů v blízkosti silnice č. 351, 399, 396, 52 či čerpacích stanic pohonných hmot na této trase, i jiných silnic...*“ Z uvedeného je zřejmo, že skutečnosti sociálního zázemí žalobce sdělil správnímu orgánu již v podání ze dne 30. 6. 2014 (doručeno dne 3. 7. 2014), tedy ještě před vydáním výzvy ze dne 4. 7. 2014. Ve všech odeslaných podáních popisuje podrobně jeho finanční, bytovou a sociální situaci. Skutečnost, že byl v natolik tíživé sociální situaci, že neměl ani žádnou adresu, kterou by mohl oznámit, nelze klást k jeho tíži.

Správní orgán však nerespektoval a nerefletoval na poskytnuté údaje, dávku mimořádné okamžité pomoci nepřiznal z důvodu, že mu žalobce údajně neumožnil prošetřit majetkové a sociální poměry. Učiněný závěr nekoresponduje se skutečnostmi obsaženými ve správním spise. Takto učiněný závěr tudíž nemá oporu ve spise, je založen na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, je proto nezákonný.

Na základě shora uvedeného soud poukazuje na další procesní pochybení, sice zahájení řízení v předmětné věci z moci úřední na základě oznámení úřadu práce ze dne 18. 8. 2014, ačkoliv v jeho obsahu je uvedeno, že ve věci přiznání mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje byla podána žádost dne 23. 6. 2014. Bylo-li správní řízení o dávce zahájeno žádostí žalobce, pak správní orgán pochybil, zahájil-li řízení následně z moci úřední dle § 46 odst. 1 správního řádu.

Další vada správního řízení byla shledána z důvodu porušení právního režimu dle § 65 odst. 2 správního řádu. Ve správním spise se nachází usnesení o přerušení řízení ve věci žádosti o přiznání dávky ze dne 4. 7. 2014 přičemž o skutečnosti, že v řízení se pokračuje, nebyl vůbec žalobce vyrozuměn, ve spise o tomto úkonu není záznam. Přesto dne 30. 1. 2015 vydal úřad práce rozhodnutí o dávce, ačkoliv řízení bylo přerušeno. Tímto postupem došlo k hrubému porušení postupu ve správním řízení.

Optikou shora uvedeného dospěl soud k závěru, že odůvodnění napadeného rozhodnutí není odrazem skutkového stavu věci a nemá oporu v listinných podkladech evidovaných ve správním spise. Úřad práce tak vydal rozhodnutí, aniž by se snažil k dané věci přistoupit jakkoli individualizovaně a zohlednit specifika dané věci. Za tohoto stavu je tedy jeho rozhodnutí nesprávné a nezákonné. Připouští-li soud nestandardní způsob jednání žalobce i řadě jiných případů, neospravedlňuje tím správní orgán z porušování procesních pravidel zakotvených ve správním řádu ve shora naznačeném směru. Je třeba připustit, že žalobce popsal pravdivě okolnosti ohledně místa jeho aktuálního skutečného pobytu, což vyplývá i z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nechtěl-li úřad práce žalobcově žádosti vyhovět bez dalšího a považoval žalobce za osobu bez přístřeší, u nějž by nevyžadoval splnění podmínky sdělení přesného pobytu, měl učinit místní šetření dle skutečností popsaných žalobcem, případně se s ním snažit spojit tak, aby zjistil místo pobytu žalobce v danou chvíli. Úřad práce však na tento postup rezignoval, výsledkem bylo vydání zamítavého rozhodnutí, v němž uvedl, že žalobce místo svého skutečného pobytu nesdělil. Z uvedeného vyplývá nezákonnost správního postupu, která nemá oporu ve spise a je založen na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci. Jestliže žalobce opakovaně v průběhu správního řízení doplnil svoji žádost o dávku sdělením o jeho sociální situaci (viz podání ze dne 30. 6., 12. 8. a 7. 9. 2014), splnil tak svou povinnost podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o hmotné nouzi, což však žalovaný přešel bez jakéhokoliv posouzení. Tímto žalovaný zatížil své rozhodnutí právní vadou mající vliv na zákonnost.

Rovněž správní orgán nechal bez povšimnutí, že žalobce v odvolání uvedl, že bez právní pomoci není schopen porozumět rozhodnutí úřadu práce, přesto žalovaný ve věci rozhodoval, aniž by odvolání obsahovalo konkrétní věcný odvolací bod.

Na základě výše uvedeného soud shledal vážné pochybení v procesním postupu správního orgánu I. stupně, které nebylo zhojeno ani rozhodnutím žalovaného, proto napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 správního řádu). V dalším řízení žalovaný bude postupovat v souladu s vytýkanými vadami, které odstraní tak, aby procesní režim dle platného právního předpisu (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a § 69 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů) byl řádně aplikován (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s.

Žalobci byl v řízení soudního přezkumu ustanoven advokátem Mgr. Lukáš Míša, se sídlem Martinkova 854/5, 602 00 Brno na základě usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2016, č. j. 8 As 27/2016-43, v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s.ř.s.). Soud proto určil odměnu jmenovanému advokátovi, a to za 5 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné doplnění kasační stížnosti dne 7. 6. 2016, nahlížení do spisu u krajského soudu dne 16. 6. 2017, písemné doplnění žaloby dne 14. 9. 2017 a účast u jednání u Krajského soudu v Brně dne 19. 10. 2017) po 1.000 Kč, tj. 5.000 Kč dle § 7 bod 3, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů a paušální částku náhrady hotových výdajů 5 x 300 Kč, tj. 1.500 Kč dle § 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem DPH, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb.,

o dani z přidané hodnoty. Částka daně vypočtena podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 1 citovaného zákona činí 1.365 Kč. Celková částka nákladů řízení činí 7.865 Kč bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 19. října 2017

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.